

Ljudska PRAVICA

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVljena 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOSVO-
BODILNO BORBO JE IZRA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIA 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKO POVEZANO
ŠT. 2 - BORBO -

Rodopulos pri Stamboliču

Beograd, 4. febr. (Tanjug). — Predsednik Zvezne ljudske skupštine Petar Stambolič je sprejel danes dopolne predsednika grške Narodne skupštine Konstantina Rodopulosa in se z njim dalj časa prijateljsko pogovarjal. Sprejem sta prisostvovala podpredsednika Zvezne ljudske skupštine Vladimir Simić in Lidija Sentjurc in tajnik Zvezne ljudske skupštine Mitar Bakić. Navzoč je bil tudi grški veleposlanik v Beogradu Thrasybul Tsakalotos. Predsednik Ljudske skupštine Srbije Jovan Veselinov je sprejel danes dopolne predsednika grške poslanske zbornice Konstantina Rodopulosa, ki se kot gost predsednika Zvezne ljudske skupštine Petra Stamboliča mu pri nas na uradnem obisku. Rodopulos je bil tudi pri predsedniku OLO Beograda Đurici Jojkiću.

Rodopulos je bil potem na Avali, kjer je položil venec na grob Neznane junaka. V imenu beograjske garažije je grškega gosta na Avali sprejel in pozdravil generalmajor Živojin Nikolić. Po tej slovesnosti je bil gost na kosilu, ki mu ga je priredil v hotelu na Avali predsednik Ljudske skupštine Srbije Jovan Veselinov. Razen njega in njegovega spremstva so se kosila udeležili Vlada Simić, Voja Leković, generalmajor Živojin Nikolić in grški veleposlanik Tsakalotos.

Konstantin Rodopulos je bil danes dopolne tudi v veleposlaniških prostorih in si dobro uro ogledoval razstavne dvorane, po katerih sta ga spremljala ravnateljica Olga Divac in glavni arhitekt Milorad Pantović. Potem si je grški gost nekaj časa ogledoval Beograd. Zvečer mu je grški veleposlanik v Beogradu priredil večerjo.

Priprave so v polnem razmahu

Na seji republiškega štaba delovnih brigad so razpravljali o organizaciji prvih brigad za gradnjo avtomobilске ceste Zagreb—Ljubljana

Ljubljana, 4. febr. — Danes dopolne je bila v prostorih CK LMS seja republiškega štaba delovnih brigad ob sodelovanju nekaterih komandantov in brigadirjev. Razpravljali so o udeležbi slovenske mladine na veliki mladinski delovni akciji — izgradnji avtomobilске ceste Ljubljana—Zagreb.

Od meseca marca do novembra se bo izvršilo v tej zvezni mladinski akciji približno 47.500 brigadirjev. Ze prihodnji mesec

Široko sodelovanje strokovnjakov

Direktorji in predstavniki delavskih svetov gradbenih podjetij so razpravljali o pomoči njihovih podjetij pri gradnji avtomobilске ceste »Bratstvo — enotnost«

Ljubljana, 4. febr. — O zvezni mladinski akciji in gradnji avtomobilске ceste Ljubljana—Zagreb so danes dopolne v sindikalni dvorani DOZ razpravljali tudi direktorji in predstavniki delavskih svetov gradbenih podjetij Slovenije. Govorili so o tehničnih nalogah, ki čakajo slovensko gradbeno operativno in njenem sodelovanju v tej delovni akciji. Predstavniki nekaterih podjetij pa so ob tej priložnosti že obljubili, da bodo prevzeli izgraditev posameznih objektov na cesti, nakariti pa so ponudili tudi strokovno pomoč v kvalificiranih kadrih.

VELIKA GRADBENA IN ZEMELJSKA DELA

Trasa novozgrajene ceste, bo dolga 61 km, pri tem bo treba izkopati 1 milijon kubičnih metrov zemlje ter zgraditi 64 večjih in manjših objektov. Približno 40 km ceste bo asfaltirane, preostalih 20 km pa bo betonirane. Za izvršitev teh del bodo potrebovali 150.000 kub. metrov gramoza, 15 tisoč ton cementa ter 1500 ton železa, ki ga bodo vgradili v železnice.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 5. februarja
Zmerno ob precej oblačno vreme. Najnižje jutranje temperature med -3 in -12, v Primorju okoli 3. dnevne temperature med -2 in +4, v Primorju do 10 stopinj Celzija.

V STATE DEPARTEMENTU ZAVRACAJO BULGANINA

Raketna politika

ne pospešuje prizadevanj za razorožitev

Novi milijardni krediti za rakete — Toda pritisku svetovne javnosti, ki terja ublažitev mednarodne napetosti, se nazadnje ne bo moč upirati

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

New York, 4. febr. ZDA so uradno odklonile najnovejšo Bulganinovo predlogo. V poročilu, ki ga je objavila Bela hiša, so navedeni naslednji razlogi: sovjetski predlogi so ostali isti, nasproti ameriškim pa se je SZ postavila na negativno stališče. V poročilu pa je rečeno, da zadnje Bulganinovo pismo še nadalje proučujejo in da bodo potrebna nekatera pojasnila iz Moskve, da bi ugotovili, ali imajo predlagani državniški razgovori sploh še kak smisel. Neuradno prihaja iz zunanega ministrstva vest, da očitajo Bulganinu zdaj tudi to, da v svojem pismu baje med vrsticami napada Dullesa in da bi ZSSR privolila v razgovore o raketah nad zemsko atmosfero samo v sklopu ostalih razorožitvenih problemov, odklanja pa ameriško misel, da bi temu vprašanju dali posebno prednost.

Tisto noč, ko so izstrelili ameriški satelit, se je nekemu radijskemu reporterju posrečilo spraviti pred mikrofonom več članov v Kongresu. Vprašal jih je, ali bo »Raziskovalec« sprožil kakšne spremembe v ameriški zunanji in notranji politiki. Moč tega vprašanja ni pojasnil in tudi člani Kongresa niso povedali nič določenega. Satelit sam pa, v kratkem času, odkar kroži okrog Zemlje, v tem oziru tudi ni mogel napraviti nobenega čudeža. Sinoči je močan veter preprečil izstrelitev novega satelita. Na Floridi namreč čaka na izstrelitev še ena raketa, bržčas spet »Jupiter-C«.

Toda »Raziskovalec« je medtem dosegel nekaj drugega: dal je podatke, ki pričajo, da bodo medplanetni poleti bržčas lažji, kakor so znanstveniki doslej mislili, in tudi bolj varni. Satelit je registriral dokaj rahlo delovanje kozmičnega sevanja vse do maksimalne višine njegove poti, ki so jo zdaj ugotovili, namreč nekaj nad 2500 km. Sevanje je komaj dvanaškrat močnejše kakor na morsk gladini. Razen tega vse kaže, da satelit še ni zadel ob delce meteorjev.

Ameriški Senat, ki presoja rakete iz drugega vidika, pa je soglasno odobril 1,4 milijarde dolarjev za izredne izdatke za pospešitev raketnih programov, za zgraditev atomskih podmornic z balističnimi raketami, zgraditev novih oporišč za strateško letalsko poveljstvo in sploh za izpolnitev in proizvodnjo najmodnejšega orožja. Predstavniki dom je ta znesek že izglasoval in ker nekatere senatne modifikacije ne zadevajo višine vsote, je v tem prvi dokaz, da Kongres podpira novi program oboroževanja.

To pa je znova sprožilo vprašanje, ali bo prišlo do razorožitvenih razgovorov med predstavniki velesil in kdaj. Razgovorom se bo očitno težko ogniti, med drugim tudi zaradi razpoloženja svetovne javnosti. Vprašanje je samo, kdaj se bodo začeli. Iz zahodnoevropskih dežel prihajajo vesti, po katerih naj bi bil prvi ameriški satelit pospešil priprave na ta sestanek. Po tem uspehu ameriških znanstve-

nikov naj bi bilo obnovljeno ravnanje med velesilami vsaj na torišču raketnega ugleda.

Ne bi pa mogli več reči, da bi lahko takšna mnenja takoj močnejše odjeknila tudi v zunanem ministrstvu, ki slej ko prej meni, da z državnimi sestankom ni treba pohiteti, da je zadeva preveč zamotana, da je treba najprej okrepiti zahodne pozicije itd. Ta struja v zunanem ministrstvu je sovjetsko pripravljeno glede priprav na pogajanja označila za »manjšo koncesijo«, hkrati pa še zmerom vztraja na zahodnem načrtu o Nemčiji in na zahtevi, naj bi se najprej sporazumeli o nadatmosferskih zadevah.

Blagoje Lazić

UGODNI ODMEVI NA USTANOVITEV ZDRUŽENE ARABSKE REPUBLIKE

ČINITELJ MIRU IN NEODVISNOSTI ARABSKIH LJUDSTEV

Jemenska delegacija pod vodstvom Seifa el Badra v Kairu

Kairo, 4. febr. (AFP). Namestnik jemenskega zunanjega ministrstva šejk Hasan Ibrahim je v pismu izjavil, da bo prispeval v Kairo podpredsednik jemenske vlade prestolonaslednik emir Seif el Badr, da bi se pogajal o

turo. Levičarski »Ališark« piše, da bo nova država prej ali slej zajela 100 milijonov Arabcev, živečih med Indijskim in Atlantskim oceanom.

Nekateri vladni časniki pa nasprotno menijo, da se sprito tega dogodka položaj Libanona ne sme spremeniti. List »Al Amal« pravi, da unija ne bi smela pomeniti izživanja na račun tiste polovice Libanona, ki zavrača združitev.

Atene, 4. febr. (Agencija Ate-ne). Grški zunanji minister Averof je sinoči izjavil, da bo združitev Egipta in Sirije prispevala k »utrditvi in krepitvi notranjih činiteljev miru in varnosti« na področju Sredozemskega morja in tudi »novo spodbudo v obliki naporih za razvoj vsega tega območja«.

Grški tisk toplo pozdravlja ustanovitev Zdržene arabske republike. List »Atinaiki« piše, da je egiptovska-sirska unija naravna posledica skupne politike obeh dežel, in poudarja: »Ker imata skupno gospodarstvo in sta vojaško zelo močni, sta Egipt in Sirija država, ki se lahko postavi po robu vsakršnemu pritisku ali nevarni infiltraciji.«

London, 4. febr. (Tanjug). — Nastajanje Zdržene arabske republike spremljajo v Londonu z velikim zanimanjem in ga označujejo za pomemben politični dogodek, ki bo vplival na britanske koristi na Bližnjem vzhodu. Veliko Britanijo vežejo z neodnimi deželami mnoge vezi, med katerimi velja za najvažnejšo njena odvisnost od arabskega petroleja in morskih poti, ki so zdaj pod kontrolo Egipta oziroma nove republike. Ze iz tega sledi politična zainteresiranost Britanije na torišču zahodne obrambe in v okviru britanskega sodelovanja v Bagdadski zvezi.

V Londonu tudi z zanimanjem pričakujejo izid bližnjega sestanka kraljev Iraka, Irana in Saudije, ker vidijo v njih potencialne ustvarjalce protiteži novi zvezi. Ze vnaprej pa v Londonu menijo, da ne bodo kritizirali nove zveze, čeprav jim perspektiva na federacijo pod zastavo predsednika Naserja »ne bo prijetna«.

»Times« presoja položaj na Bližnjem in Srednjem vzhodu kot »zelo majav« in izraža mnenje, da bo morala biti zato politika Zahoda nasproti novi zvezi mnogo bolj gibčna.

V BADGASTEINU JE NA VRSTI VELESALOM

Na startu štirje Jugoslovani

Včeraj je bil prost dan — Tekma med hokejisti »Ljubljane« in »Gasteina«

Badgastein, 4. febr. — Danes, ko je bil na svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju za tekmovalce prost dan, se je zanimanje številnih turistov usmerilo na dve prireditvi izven prvenstva. To so bili skoki za mednarodno konkurenco na skakalnici blizu Badgasteina, na katerih je zmagal Avstrijec Otto Leodolter, in hokejska tekma med domačim klubom »Gastein«, ki so ga okrepili igralci iz Dunaja in Beljaka, ter moštvom »Ljubljane«. Le-to je nastopilo v običajni postavi toda brez Janežiča. V času, ko to poročam, je za nami ena tretjina tega živahnega srečanja, ki so ga ogledovali številni gledalci, rezultat pa je 1:1.

Sinoči je bila oficialna razglasitev rezultatov ženskega slaloma. Sedem tekmovalk je bilo diskvalificiranih, ker so izpuštile ena, dvoje ali več vrat, toda Slavica Zupančič je obdržala 20. mesto, ker so se vse te diskvalificirane tekmovalke plasirale za našo smučarko. Zanimivo je, da je imela Slavica Zupančič daleč najslabšo startno številko od vseh tekmovalk, ki so se plasirale pred njo.

Jutri ob 13.30 bo start moških

(Nadaljevanje na 6. str.)

Od ponedeljka je pri nas na prijateljskem obisku predsednik grške poslanske zbornice Konstantin Rodopulos. Na sliki grški gost in njegovo spremstvo ob prihodu v Beograd

Seif el Islam Mohamed el Badr

pristopu Jemena k Zdrženi arabski republiki. El Badr pride v Kairo skupno s posebno jemensko vladno delegacijo. Hasan Ibrahim je še dodal, da jemenska vlada ugodno presoja združitev vseh arabskih dežele, ne glede na njihovo politično ureditev, v enotno federacijo.

Delegacija iz Jemena je zvečer prispela v Kairo z letalom. Bejrut, 4. febr. (AFP). Medtem ko libanonski uradni krogi ne komentirajo ustanovitve Zdržene arabske republike, tisk obširno razpravlja o tem dogodku. Opozicijski časniki navdušeno pozdravljajo novo državo. »Bejrut Masa« ugotavlja, da pomeni začetek, ne pa konec določenega razvoja in napoveduje, da se bodo federaciji pridružile še Jordanija, Saudija, Arabija in Irak. Časnik sodi, da bi se tudi Libanon lahko pridružil uniji, ne da bi pri tem izgubil svojo notranjo samostojnost in upravno struk-

Danes bo seja ZIS

Beograd, 4. febr. (Tanjug). — Zvezni izvršni svet bo imel jutri dopolne sejo, na kateri bo obravnaval več osnutkov uredin in odlokov s področja gospodarstva, socialne politike ter organizacijskih in upravnih vprašanj. Ratificiral bo tudi več mednarodnih sporazumov.

S posvetovanjem CK LMS o gradnji avtomobilске ceste

Predlogi za kandidate

iz celjskega, mariborskega
in goriškega okraja

ca v Kralju ob Soči so za poslanca republiškega zbora v 19. volilnem okraju, ki obsega občino Vojkovo, dobil 100 glasov, v Kaniži in Dobrovo v goriških Brdih, predlagal Julija Beltrama, član župnega sveta LRS v Vipavi so za republiško kandidaturu za poslanca v okraju, ki obsega občino Vipavo, Marinka Fuhličiča, organizacijski sekretar OK ZKS. Za poslanca republiškega zbora v 17. volilnem okraju, ki obsega občini Kobariid in Bovec, so predlagali Mitja Zlatnarja, organizacijskega sekretarja Glavnega odbora SZDL Slovenije. Sledniji so v Komunah na Krasi prejel kandidaturu Cvetke Vodopivec za poslanca republiškega zbora za 24. volilni okraj, ki obsega občino Komen in del občine Senpetek.

kakor so jih izdelali projektanti od leta 1952 do 1960. Na plenarni seji so poudarili, da se je treba povsod, kjer je to le možno, odločiti za široko uporabo tipiziranih elementov. Pristojni organi naj bi čimprej izdali nove predpise o investicijskih elaboratih ter temeljni zakon o projektiranju.

IZVOZ INDUSTRIJE ZA PREDELOVANJE KOVIN

Emajlirana posoda na prvem mestu

Sodeč po glavnih izdelkih, ki je za njihov izvoz že pripravljen načrt, bo ostal letošnji izvoz na lanski višini. Povečal se ne bo, ker je razen večje prodaje na domačem trgu predvidena tudi ome-

ima Ljubljano, vendar po samem meje (bombaž) trija konopčetja podjetja je treba po-
stojati. In še nekaj! Ali nimajo Maribor s svojimi skoro Maribor
stlinimi delavci pravice, da bi imeli njihovi otroci v Maribor
samem možnost, da obiskujejo tekstilni stroki. S
ma bi nadzale delovne razmere njihovih staršev, kar ni
majhna prednost za uspešen razvoj tekstilne industrije.
Mnenja smo, da so ob decentralizaciji univerzitetnega
študija dani v Mariboru vsi pogoji za ustanovitev prav tek-
stilskega oddelka univerze.

MNENJA - KRITIKA - POLEMIKA

delavnice, ki jih tekstilni odsek mora imeti. Tudi imamo Tekstilni inštitut na razpolago. Zato, če imamo stroje, ki so že po gradbenem načrtu namenjeni za izdelavo tekstilne, se oziroma šolske delavnice. Res je, da v tej okolici precej tekstilne industrije, a njo absolutno ne zaostaja, saj ima v tej okolici največje stroke tekstilne industrije v svilarški, manjka mu le industrijski lanu. Mimo tega so v Mariboru konfekcije in pozamentirijo. Zlasti pa v tej okolici vseh vrst sukanca.

ima Ljub-
vendar po
samem me-
de (bombaž-
strijia konop-
podjetja za
je treba po-

Vest Amerike

Ko je ameriško vrhovno sodišče s sedmimi proti dvema zadržanim glasovoma sprejelo jugoslovansko pritožbo in odločilo, da državam Amerike napovedala je treba ponovno soditi zločinu. Andrija Artukoviću, smo temu odloku izrekli zaslužen priznanje.

Toda zdaj, ko čakamo, da se bodo zobata kolesa ameriškega pravosodja zganila in zgrabila enega izmed najokrutnejših nacističnih ubijalcev iz Evrope, nas ponovno navdajajo dvomi. Medtem ko se namreč neki duhovnik, ki je že zdavnaj prodal svojo dušo hudiču — Robert Ross iz cerkve sv. obhajila v Westminsteru — in Hearstov tisk na vse kriplje trudita, da bi pravici zastavila pot — ostala Amerika molči.

Kje je vest Amerike? Zakaj ne spregovorijo? Preprečeni smo, da bi bilo slišati njen glas, če bi bili preprosti Američani seznanjeni z neskončnim seznamom Artukovičevih zločinov. Toda veliki ameriški listi o teh zločinih molče.

Naj ta tisk obvesti ameriške ljudi, kdo je Andrija Artuković in kakšno vlogo je igral v tako imenovani Neodvisni državi Hrvatski, ki so jo nacisti ustvarili za časa vojne v Jugoslaviji. Ta tisk lahko zve in razodene resnico. Dopolniče ima tudi v Jugoslaviji, vrh tega pa ima milijonske naklade.

Noben ameriški oče ne bi dovolil, da bi Artuković samo še eno uro dlje ostal na ameriških tleh, če bi vedel, da je mimo tolažbe drugih zločinov med vojno v Jugoslaviji ukazal ubiti 230 nekdernih otrok. Ameriški verniki, katerim zdaj neki brezvestni duhovnik govori, da je bil Artuković bogaboječ človek, "najzgodnejši posvetni katoličan na Hrvatskem", bi bili do dna duše ogorčeni, če bi zvedeli, da je Artuković sam postal v smrt 47 pravoslavljnih in 48 židovskih duhovnikov. Ameriški veterani iz minule vojne pa bi se vprašali, zakaj že toliko

Zmagoslavje Fronte

na volitvah v krajevne ljudske odbore na Poljskem

Varšava, 4. febr. — Prva resda ne neuradna poročila o volitvah v ljudske odbore na Poljskem, ki so jih danes tu objavili, kažejo, da je bila udeležba volivcev zelo velika. V nekaterih pokrajinah in naseljih je prišlo na volišče 95 do 97% volivcev. Poročila kažejo, da so volitve potekale v znamenju popolnega zmagoslavja liste Fronte narodne enotnosti, za katero je na večini volišč glasovalo 85 do 99% vseh volivcev.

Velikanska udeležba ter prvirženost volivcev državnemu in političnemu vodstvu dežele sta najboljši dokaz, kako čvrsto je poljski narod povezan z ljudmi, ki ga vodijo v socializem, kako

Bolgarsko-grška obmejna vprašanja

Atene, 4. febr. (Tanjug). V Solunu se je začela konferenca vojaških predstavnikov Grčije in Bolgarije, na kateri obravnavajo možnosti za preprečevanje obmejnih incidentov.

PISMO IZ EGIPTA

KAKO JE BILO V KAIRU

ko so Sabri el Asali, Š. Kri Kuartli in Abdel Naser proglasili združitev prvih dveh arabskih dežel

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

Kairo, 1. februarja. Razglasimo Združeno arabsko republiko. Ko je predsednik sirske vlade Sabri el Asali, čigar globokoga basa spričlo gile besede, so tisoči Kaircev pred nekdanjo predsedniško palačo iznenada začutili, da Tomazi, predvsem tujci so šele tisti trenutke spoznali, da tako imenovani "arab-nejši" več kakor le nešteto krat ponovljena fraza in da postaja otipljiva stvar, s katero je treba "računati".

Vse se je odigralo naglo, neverjetno naglo. Vse je prišlo kot strela z jasnega petek in ne v četrtek, kakor je bil napovedan. Nič manj presenetljiva ni bila dolžina poti od Damaska do Kaira — celih šestih ur z letalom. Predsednik Kuartli in njegov državniški spremljevalci sta namreč odpotovala iz Damaska proti Kuvaitu, potem pa čez ves Arabski polotok v Kairo.

Pred nekdanjim predsedstvom

Pogajanja naj bi se začela 1. februarja, pa so bila praktično končana že 31. januarja. Novinarji so nenadoma zvedeli, da bi bilo dobro priti ob tleh popoldne v poslopje bivšega predsedstva Egiptovske republike. Namesto na skupni seji parlamenta sta predsednika z balkona te palače razglasila sklep o združitvi Sirije in Egipta.

Velikanska množica ljudi, ki so tudi so bili praktično končana že 31. januarja, prišli tako nenadoma, se je strnila na tem prostoru ob majhnem poslopju. Brez uvodnem koraku na poti k splošni arabski pripravi in posebnega programa je trajala združitev. Prišli so do zaključka, da je v improvizirani veličastna svečanost cele te združitvi, ki je plod arabskega nacio-

nalizma, pot k suverenosti in svobodi Arabcev ter ena izmed vrat človeštva k miru in sodelovanju. Udeleženci razgovorov objavljajo svoj enodušni sporazum, polno vero in globoko ukoreninjeno pričanje, da je združitev Egipta in Sirije v eno državo, ki se bo imenovala "Združena arabska republika" sloni na neodvisnosti. "Združitev Sirije in Egipta je začetek arabskega združevanja".

Bila so tudi gesla, ki so pozivala na mashevanje v Palestini. Na neki karikaturi sta bila naslikana Naser in Kuartli v obliki dveh stolpcev tanka, ki gazi imperalizem in cionizem. V množici si lahko spoznal Nubijce in Sudance, visokorasle ljudi, ki so se brez težav prebijali v prve vrste. Ta je nosil boben, oni turško obo, tretji zvočnik.

Naser in Kuartli

Ko sta Naser in Kuartli stopila na balkon, ju je sprejel vihar navdušenja. Oba sta bila vznemirjena, oboja sta se zdaj smehljala, zdaj ganjeno ozirala po množici, oboja sta napravila vtis dveh ljudi, ki se zavedata veličine svojega dejanja. Na drugem balkonu prvega nadstropja predsedstva so bili zbrani sirske ministri, ki so se neposredno udeležili svečanosti. Na spodnjih balkonih pa egiptovski ministri in politični voditelji, vsi zelo resni.

Danes natančno ob 17.08 po kairskem času je Sabri el Asali razglasil združitev in prebral proklamacijo, ki sta jo bila malo prej v istem poslopju podpisala Kuartli in Naser:

"Udeleženci razgovorov v palači Kubi so potrdili sklepe egiptovskega in sirskega parlamenta o združitvi obeh dežel kot brez uvodnem koraku na poti k splošni arabski združitev. Prišli so do zaključka, da je v

Makartijevski pojavi

v notranji politiki bonnske vlade

Razpust treh »komunistično usmerjenih« organizacij — Vprašanje retroaktivne zakonske odgovornosti

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

Bonn, 4. febr. — Zahodnonemška policija je razpustila tri komunistično usmerjene organizacije: Centralni svet za zaščito demokratičnih pravic, Delovno skupnost demokratičnih pravnikov in Zahodnonemški kongres beguncev. V uradni obrazložitvi odloka je rečeno, da je bilo delo teh organizacij usmerjeno proti "svobodnemu demokratičnemu redu" in da je bil njihov cilj politično vplivati na sodne obravnave v Zvezni republiki.

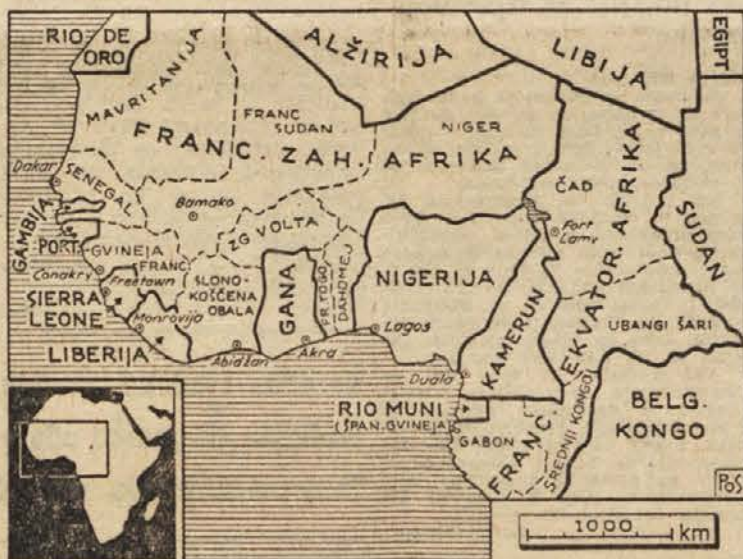
O Centralnem svetu za zaščito demokratičnih pravic je rečeno, da je bila njegova naloga »zagotoviti gnotno in idejno podporo aretiranim komunistom in njihovim družinam«. Delovni skupnosti demokratičnih pravnikov pa štejejo v greh, da so si v njej »komunistično razpoloženi pravniki« prizadevali, da bi s sredstvi znanstvenega obračunavanja z zakonodajo in pravosodjem v Zvezni republiki kršili veljavni pravni red.

Po prepovedi KP Zahodne Nemčije v avgustu 1956 in temu

Ameriško nezadovoljstvo z Bonnom

Washington, 4. febr. (AP). Tu so nezadovoljni, ker se s poroči glede zahodnonemškega prispevka za vzdrževanje čet Atlantske zveze v Zahodni Nemčiji. Bonnska vlada to odločno odklanja. Tudi Francija je postavila podobno zahtevo, medtem ko se ZDA še niso izrekle. Zanje niti nemški prispevek za tekoče leto v znesku 325 milijonov mark ni zagotovljen.

Britanska vlada zahteva, naj Bonn prispeva 588 milijonov mark v novem davčnem letu samo za vzdrževanje britanskih čet v Zahodni Nemčiji. Bonnska vlada to odločno odklanja. Tudi Francija je postavila podobno zahtevo, medtem ko se ZDA še niso izrekle. Zanje niti nemški prispevek za tekoče leto v znesku 325 milijonov mark ni zagotovljen.

OD MADAGASKARJE DO MAVRITANIJE

PREBUJANJE AFRIKE

François Mitterand pred »alžirskim primerom« na jugu Sahare

Pariz, 4. febr. (Tanjug). Vodja demokratsko-socialne unije odpora François Mitterand je pozval danes Gaillardovo vlado, naj sproži pobudo za francosko afriške konference. V osnutku resolucije, ki ga je predložil predsedstvu poslanske zbornice, poudarja, da se mora Francija čimprej lotiti novih re-

form za ureditev federativne skupnosti s sedanjimi posestmi v Zahodni in Ekvatorialni Africi. »V nasprotnem primeru nam grozi nevarnost, da bo Francija izgubila na afriški celine ves svoj vpliv.«

Z izpolnitvijo krajevnih parlamentov pred letom dni je Francija uveljavila upravne reforme v posestih »Crne Afrike« in Madagaskarja, toda na čelu izvršnih oblasti so ostali komisarijske vlade. Lanski kongres domorodnih političnih strank v Bamaku v Francoskem Sudanu je opozoril Francijo na potrebo po reformah. Socialni demokrati Madagaskarja pa so pozneje zahtevali popolno neodvisnost in ustanovitve republike na tem otoku. V Kamerunu je nastala pred tremi meseci vstaja in se domaćini bore za neodvisnost dežele. V Dahomeju pa je deželni svet pred tremi dnevi kolektivno odstopil. Teden dni prej je prišlo odpi do hudih demonstracij in stavk. O spopadih s policijo je bilo ranjenih nad 60 ljudi, dva sta bila ubita. O tem poročajo pariški časniki šele danes. Danes tudi uradno poročajo o novih spopadih med uporniki in francosko vojsko v Mauritanijski. Poli-

Mauriceova »bodeča žica«

Pariz, 4. febr. (Tanjug). — Poslanec Stranke neodvisnih Beauguitte je zahteval danes v zbornici, da je treba nemudoma ustanoviti posebno komisijo, ki naj »prouči vzroke nezadovoljstva med generali« in »zloraže ministra za narodno obrambo«. Obdolžil je bivšega obrambnega ministra Andréja Mauricea korupcije in kršenja vojaških zakonov.

Debata o »uporu med generali« se je začela v Bourbonški palači v zvezi s tremi interpelacijami zaradi demonstrativnega odstopa topniškega inšpektorja v generalnem štabu generala Dufourta. Ta je obdolžil obrambnega ministra in državnega sekretarja za pехoto, da »protežirata« svoje ljudi pri povišanjih v častniški službi. V javnost pa so prodrele vesti, da je vsa afera stara že 10 mesecev. Tedaj so pod vodstvom bivšega ministra za vojsko Mauricea začeli postavljati bodečo žico vzdolž alžirskih meja s Tunizijo in Marokom. Maurice je baje na svojo roko povišal skupino častnikov zato, ker so bili za koncesije podjetju njegovega sina, ki je postavljalo te ovire na račun vojske.

Sedanji obrambni minister Chaban-Delmas je zanikal trditve o protekciji, toda Beauguitte je takoj nato navedel 89 primerov protizakonitih in neupravičenih oficirskih povišanj.

tične krize so izbruhnile v Gornji Volti in Čadu.

Dva poslanka francoske zbornice za Senegalijo, črnski pisatelj Leopold Sengor in vodja afriške Stranke konvencije Mamadu Dija sta bila v tej zvezi pri predsedniku republike ter zahtevala popolno notranjo avtonomijo in volilne vlade po vseh afriških posestvih.

»Parlamentom in krajevnim vladam v Africi« pravi Mitterand, »je treba dati pravo oblast in pristojnost v okviru federacije s Francijo. Če zato sami ne bomo poskrbeli, bodo te dežele kmalu ubrale pot Alžirije, Tunizije, Maroka in Gane v boj za popolno neodvisnost.«

Petrolejska bitka v Alžiriji zaostrena

Pariz, 4. febr. (Tanjug). Vlak s tovorom petroleja iz Sahare je natelet sinoči na mino med Batno in Biskro. En francoski vojak je bil ubit, dva pa sta bila ranjena. Lokomotiva in 6 vagonov je zletelo v zrak. Pred štirimi dnevi je na tem sektorju zletel v zrak tudi vojaški transport, medtem ko so uporniki v začetku minulega tedna minirali vojaški patrolni vlak. Promet na tej progi je zdaj popolnoma ustavljen.

Tudi druga poročila francoskega poveljstva potrjujejo, da se je »bitka za petrolej« med osvobodilno vojsko in francoskimi četami spet močno razvnela. Ob progi, po kateri prevažajo petrolej (od Turgurta do Philippeville) je bila davi zaključena sridita bitka med uporniki in Tujsko legijo. Več legionarjev je bilo ubitih nad 20 ranjenih, medtem ko je, kakor trdi francosko poveljstvo, padlo 65 Alžircev. Nekoliko bolj proti severu, blizu Constantine, pa so diverzantni sinoči minirali tudi železniški most na reki Rimer.

Iz vsega sveta

GRČIJA SE ZMERAJ MINE V KRFSKEM PRELIVU

Atene, 4. febr. (AP). Grški in albanski pomorski častniki so se sestali na Krfu, da bi proučili možnosti očiščenja mitskih polj v Krfskem prelivu. Po tem prelivu je plovnost onemogočena že od konca druge svetovne vojne. Če ga bodo očistili, bodo imeli v prirej namenjene ladje za kakih 75 km krajše pot.

ZDA KREDITI ZA INDIJO

Washington, 4. febr. (AP). Indijska gospodarska misija se je začela včeraj v Washingtonu pogajati z Američani o podrobnostih ameriškega posojila Indiji v znesku 225 milijonov dolarjev. Indijska misija se bo pogajala tudi o dobavi ameriških kmetijskih pridelkov, ki bi jih Indija palača v rupijah namesto v dolarjih.

VELIKA BRITANIJA SKLADI POL URE Z NADZVOČNO HITROSTJO

London, 4. febr. (APF). Letalska družba »English Electric« je objavila, da je njeno novo letovsko letalo pred 15 dnevi 23 minuti letelo z nadzvočno hitrostjo v višini 10.000 m. Družba sodi, da je bil to najdaljši polet z nadzvočno hitrostjo na svetu.

Falk Dizdarević

Perspektivni plan gospodarskega razvoja Slovenije predvideva znatno povečanje obsega gradbenih del — Pospešiti mehanizacijo — Montažni sistem in obrtna dela — Več gradbenih pripomočkov

lahko več proizvedla in se hkrati lotila proizvodnje novega gradbenega materiala ter likvidirala sedanji sezonski značaj dela. Skupna vlaganja v industrijo nekovin in gradbenega materiala bodo v perspektivnem razdobju za 40 % večja kakor v preteklem razdobju, vsega pa bo treba vložiti približno 8 milijard, od tega 25 % za investicijsko vzdrževanje in 75 % za zamenjavo in rekonstrukcije. Rekonstruirali bomo predvsem tiste oprekarne, ki imajo pogoje za večjo proizvodnjo. S postavitvijo umetnih su-

A black and white photograph of a large, multi-story apartment building with many windows. In the foreground, four children are standing on a paved area, looking towards the building. The building has a flat roof and several chimneys.

BLAZENO Snega in mraza tudi v Zagreb vse do zadnjega ni bilo. Pa so ga prebčanom vzlic temu znali pripraviti. Glebe! Trgovci namreč, kot s širokim korjem so z ledenim srožem pokrili te polvinilaste vredice s sočnimi rdečimi jagodami, borovnicami, tujnjami in marelicami, kot da smo v poletju in ne v januarju. Iz stropnih hladinok »izliva« tuzi strojni fiziol, kumarice, paprika, grah... Ko gledaš te dobrote in cene ob njih, pa vendarle nehoite vzdihnati: »Blaženo poletje.«

M. R.

